

תיק מס': 2058/11

בית המשפט הצבאי ביהודה

בפני כב' השופטת: רס"ן אתי אדר

התביעה הצבאית

(באמצעות ב"כ עו"ד סרן אורית פרגי בכר)

נגד

הנאשם: באסם מוחמד עבד אלרחמאן תמימי ת.ז. ~~9999999~~ / משוחרר - נוכח

(באמצעות ב"כ עו"ד לביב חביב - נוכח)

רמ"שית: רב"ט אור ברזק

מתורגמן: סמל יוסף אבו רוקן

תאריך הדיון: 29/05/12, ח' בסיוון תשע"ב

מהלך דיון

בית המשפט מזהה את הנאשם.

הנאשם מצהיר כי מייצג אותו עו"ד לביב חביב.

גזר דין

הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של שידול לזריקת חפצים לעבר אדם או רכוש וארגון ונטילת חלק בתהלוכה ללא רישיון.

על פי העובדות בהן הורשע הנאשם, במהלך שנת 2010, בשמונה הזדמנויות לפחות, הוא הוביל וארגן יחד עם נוספים את התהלוכות שהתקיימו בימי שישי בכפר נבי צאלח. תהלוכות אלה התנהלו בתחילתן באין מפריע, עד שהגיעו לצומת הכניסה בכביש הראשי, אז הכריז הצבא על פיזור ההפגנה, ומשלב זה החלו הפרות סדר.

בתהלוכות אלה קראו הנאשם ונוספים לאנשי הכפר, ובהם צעירים, להתאסף ולרדת עימם בתהלוכה. הנאשם קרא לצעירים לידות אבנים לעבר הצבא, ואף הנחה אותם היכן ליידות.

כשהגיעה התהלוכה בסמוך לחיילים, נהגו המובילים, ובהם הנאשם, לשוב ולעלות על גגות הבתים הגבוהים, והשקיפו על הצעירים המיידים אבנים. הנאשם נהג לשוחח עם צעירים אלה באמצעות הפלאפון, ולעדכן אותם כשהצבא מתקרב אליהם. כמו כן הצעירים הגיעו לנאשם, ועדכנו אותו בדבר מעשיהם, אם גורשו ע"י תושבי הכפר שמפתח ביתם ידו אבנים, אם נפצע מישהו, ולהיכן הם הולכים לידות אבנים. הנאשם אף הזמין אמבולנס למי מהצעירים שנפגע, כשהיה הדבר נדרש.

טענות התביעה לעונש

התביעה טענה, כי המעשים בהם הורשע הנאשם מצדיקים החמרה ממשית בענישתו.

היא ציינה, כי מעשיו השיטתיים של הנאשם, שנפרשו על פני כשנה, אינם ספונטניים, אלא מתוכננים, סדורים, ונעשו על ידי אדם מחושב, בוגר בשנים, ובעל מעמד בכפר.

- 1 התביעה טענה לחומרה ולסכנה שנובעת לשימוש באבנים כנשק, וציינה כי המדובר בנשק קר
2 זזמן ונמצא בכל מקום. עוד טענה, כי השכל הישר מוביל למסקנה, כי מי ששולח קבוצה של
3 נערים להתעמת עם כוחות צה"ל, חזקה שהוא יודע שלמעשי השלכות שעשויות להביא לפגיעה
4 בנפש. כמו כן, חזקה כי בתהלוכה והפגנה המונית שנמשכת למשך מספר שעות, נזרקות עשרות
5 אבנים, ולא אבנים בודדות בלבד.
- 6 נסיבה נוספת שציינה התביעה לחומרה, היא שהנאשם שידל קטינים לידות אבנים, בניהם בני 15
7 כדוגמת העד מעתצם תמימי, וכחלק משיטת הביצוע שלו, בחר להתעמת בשלט רחוק עם חיילי
8 צה"ל, באמצעות שלוחיו. זאת בעוד שהוא עצמו התחבא על גגות הבתים, ולא התעמת פיזית עם
9 החיילים.
- 10 בנוסף התביעה טענה, כי מעשי הנאשם הביאו לרמיסה גסה של שלטון החוק, ולפגיעה בסמכויותיו
11 של המפקד הצבאי.
- 12 עובדה נוספת אליה הפנתה התביעה כנסיבה לחומרה, היא קביעתו של ביהמ"ש בהכרעת הדין, כי
13 הנאשם שיקר, ולא ניתן אמון בדבריו בביהמ"ש. הנאשם לא הודה במעשיו, לא הביע את חרטתו,
14 ומכאן, ציינה התביעה, שלא נטל אחריות על מעשיו.
- 15 לסיום, ציינה התביעה, כי פעמים רבות התייחס ביהמ"ש לעובדה, כי יידוי אבנים הוא בגדר 'מכת
16 מדינה' ששכיחה באזור.
- 17 התביעה טענה, כי המעשים בהם הורשע הנאשם שונים וחמורים מעניינם של אחרים, דוגמת עד"י
18 1947,2114/10 בעניינו של אדיב אבו רחמה ועד"י 2599,2600/10 בעניינו של עבדאללה אבו
19 רחמה. זאת מאחר שהנאשם הורשע בשידול ליידוי אבנים, בעוד שהאחרים הורשעו בעבירת
20 הסתה בלבד המצויה בדרגת חומרה נמוכה יותר.
- 21 במסגרת הפסיקה שהציגה התביעה לעונש, היא הפנתה לעניינו של אדיב אבו רחמה, שם קבע
22 ביהמ"ש, כי אין לגזור על מסית עונש שיהיה פחות בחומרתו מעונשם של שלוחיו. בהקשר זה
23 הגישה התביעה את גזר דינו של בימ"ש יהודה 1410/11 בעניינו של עומר דאר איוב תמימי, אשר
24 הורשע בשתי הזדמנויות של יידוי אבנים בשנת 2010, תקופה בה נעברו העבירות בהן הורשע
25 הנאשם. דינו של עומר תמימי נגזר ל-14 חצי חודשי מאסר בפועל סך הכל, לאחר שהופעל מאסר
26 מותנה בן שנה שעמד נגדו.
- 27 עוד ציינה התביעה, כי עונשו של אדיב אבו רחמה, שהורשע בהסתה ופעילות נגד הסדר הציבורי,
28 שנמשכה תקופה ארוכה יותר מהנאשם דן, הועמד על 18 חודשי מאסר בפועל. התביעה ביקשה
29 לראות בעונש זה נקודת מוצא בגזירת דינו של הנאשם, וזאת על רקע איזון בין משך הפעילות
30 הארוך יותר של אדיב אבו רחמה, אל מול העובדה, כי הוא הורשע בהסתה ולא בעבירה חמורה
31 יותר של שידול, כנאשם.
- 32 אשר לעונשו של עבדאללה אבו רחמה שהועמד בביהמ"ש לערעורים על 16 חודשי מאסר, לאחר
33 שהורשע בהסתה וארגון תהלוכות ללא רישיון משך כשנה, טענה התביעה, כי במעשיו לא היו
34 רכיבים של אלימות, בניגוד לעניינו של אדיב אבו רחמה.
- 35 התביעה הפנתה בנוסף לעד"י איו"ש 225/01 בעניין סמחאן, שם הורשע הנאשם בפעילות נגד
36 הסדר הציבורי, בכך שנהג לקרוא לנערים בכפרו, ושידלם ועודדם לידות אבנים על רכבים
37 ישראלים וחיילי צה"ל. עוד הורשע הנאשם שם ביידוי אבנים לעבר כלי תחבורה. התביעה ציינה,
38 כי כבר שם קבע ביהמ"ש מפורשות, שמעשיו של המשדל ליידוי אבנים חמורים עשרות מונים ממי
39 שיידה אבנים. ביהמ"ש הצבאי לערעורים העמיד שם את עונשו של הנאשם על 20 חודשי מאסר
40 בפועל.
- 41 לבסוף, הגיש התובע את גזר הדין בתיק בימ"ש יהודה 1726/12 בעניין גואברה, שם גזר כב' מ"מ
42 הנשיא סא"ל עצמון את דינו של נאשם צעיר בגילו, בעל עבר נקי, שיידה אבנים ב-5 הזדמנויות
43 לעבר גייפ ממוגן, ל-9 חודשי מאסר בפועל. במקרה זה קבע מ"מ הנשיא, כי בענישה בגין עבירות
44 יידוי האבנים ישנה שחיקה במהלך השנים האחרונות, והעונש הראוי בהן נע בין 10-12 חודשי
45 מאסר לריצוי בפועל.
- 46 לסיכום ציינה התביעה, כי הנאשם שוחרר ממעצרו אך מטעמים הומניטאריים, לנוכח מצבה
47 הרפואי של אמו, שכבר שוחררה מביה"ח. על כן ביקשה התביעה להטיל על הנאשם עונש חמור
48 שיצור הרתעה כפולה, הן לנאשם, והן לאחרים שנושאים את עיניהם אליו. לטענתה, על ביהמ"ש
49 החובה לשדר מסר, לפיו כל מי שפוגע, מסית, או משדל לפגוע בכוחות הביטחון במילוי תפקידם,
50 ייענש בחומרה.
- 51 לשאלת ביהמ"ש, בעניין העונש שנגזר בתיק בימ"ש יהודה 1955/11 על נאגי תמימי שותפו של
52 הנאשם, ושכלל 12 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 10,000 ש"ח, טענה התביעה, כי אין היא רואה

- 1 שוני מהותי במעשים בהם הורשעו הנאשם ונאגיי תמימי. עם זאת ציינה, כי האחרון הורשע
2 בהסתה בלבד. עוד טענה התביעה, כי עניינו של נאגיי תמימי הסתיים בהסדר טיעון, ועל כן אין
3 מדובר ברמת ענישה. לטעמה, ביהמ"ש מייחס ככלל משקל בבואו לגזור דין, לכך שנאשם מודה
4 ביומו הראשון בביהמ"ש וחוסך מזמנו של ביהמ"ש, שיקולים שאינם מתקיימים בעניינו של
5 הנאשם דן.
- 6
- 7 **טענות ההגנה לעונש**
- 8
- 9 בטיעוניו לעונש עמד הסנגור על התקלות שליוו את חקירת הפרשה, כפי שנקבע בהכרעת הדין. כמו
10 כן הליון הסנגור, על כך שהתביעה לא ייחסה מקום ראוי בטיעוניה לעונשו של שותף לעבירה, נאגיי
11 תמימי.
- 12 הסנגור טען, כי בדיקת העובדות בהן הורשע הנאשם, סופו של דבר, מגלה מהפך של ממש
13 בהשוואה לכתב האישום המקורי שיוחס לו. הנאשם לא הורשע בפרטים רבים תמורים מכתב
14 אישום המקורי, ובהם הפרטים שתארו אותו כמעין 'מפקד צבאי של עשרה גדודים, המחולקים
15 לקבוצות בעלות תפקידים שונים. כמו כן זוכה הנאשם מחלק מהעבירות שיוחסו לו.
- 16 הסנגור עמד על ליקויים שהתגלו בתיעוד חקירתם של עדי התביעה. כמו כן ביקש לשים את הדגש
17 על העובדה, כי ביהמ"ש הכריע, בסופו של דבר, שלא להעניק משקל לדבריו של עד התביעה
18 המרכזי, אסלאם דאר איוב, שעל סמך אמרתו נוסח כתב האישום נגד הנאשם. הסנגור טען, כי
19 הכרעה זו מצביעה על ליקוי מהותי שנפל בהגשת כתב האישום נגד הנאשם, ועל כך כי עובדות
20 חמורות רבות שיוחסו לו, לא צריכות היו להופיע בכתב האישום מלכתחילה. לטענתו, על סמך
21 ראיות שהיו נגועות בפגמים גלויים עוד טרם הגשת כתב האישום, הוגש כתב אישום דרקוני
22 שהביא למעצרו של הנאשם למשך 13 חודשים, וחיוב ניהול ארוך ומאומץ של התיק בישיבות רבות
23 ובשעות חקירה ארוכות, כשבסופו של דבר חלק ניכר, ואפילו רוב טענות ההגנה, התקבלו.
- 24 ליקויים אלה מחייבים לטענת ההגנה הקלה בעונשו של הנאשם משני טעמים: ראשית, על רקע
25 הפגמים והמחדלים שנמצאו, ובעניין זה הפנתה ההגנה לת"פ (מחוזי י-ם) 344/04 בעניין שור;
26 ושנית, על כך שבעקבות אותם מחדלים הנאשם נאלץ להתמודד עם כתב אישום חמור יותר מכפי
27 שהראיות יכלו לבסס, והיה עצור משך 13 חודשים, דבר שגרם לו עינוי דין מהותי.
- 28 הסנגור טען, כי אין זה ראוי, שנאגיי תמימי, שותפו של הנאשם, שהורשע והודה בכל עובדות כתב
29 האישום החמור שהוגש, נדון ל- 12 חודשי מאסר, בעוד שהנאשם שעמד על חפותו, היה עצור משך
30 13 חודשים לפני שהורשע. לטענתו, הדבר מלמד על הנאשם, כי חפותו, שמו הטוב והאמת שלו
31 יקרים לליבו, גם על חשבון חירותו. בזכות עקשנותו זו, הגיע ביהמ"ש, לטענת ההגנה, לאמת
32 מסוימת, שלא ניתן היה לחשוף בהודאה ובהסדר טיעון. אמת זו הביאה להבדל מהותי בעובדות
33 הרשעותיהם של הנאשם ונאגיי, והנאשם זוכה מחלק מהעובדות החמורות.
- 34 על כן הפנה הסנגור לע"פ 9545/09 בעניין עז אלדין, וטען לכלל אחידות הענישה, תוך שציין, כי
35 קיומו של הסדר טיעון כבעניינו של נאגיי תמימי אינו מאיין כלל זה, מאחר שאין תביעה רשאית
36 להגיע להסדרים כראות עיניה. הסנגור ציין באשר לכלל אחידות הענישה, כי על השוויון להיות
37 מהותי, והבדלים מהותיים בנסיבות העבירה או הנאשם יביאו לגזירת דין שונה בהתאם. לטענתו,
38 בעניינו, הן נסיבות ביצוע העבירה, הקלות מהעובדות בהן הורשע נאגיי תמימי, והן נסיבותיו של
39 הנאשם, שהיה עצור משך 13 חודשים, וזוכה מחלק ניכר מהעובדות והעבירות שיוחסו לו, צריכות
40 לעמוד לזכותו ולהביא להקלה בעונשו. אשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ציין הסנגור, כי אמו
41 לקתה בשיתוק חלקי במהלך מעצרו, ואושפזה בבית חולים בסכנת חיים. היא אמנם שוחררה
42 לביתה, אך עדיין סובלת משיתוק.
- 43 בעניין גזר דינו של עומר תמימי, טען הסנגור, כי אין הוא רלוונטי, מאחר שעומר תמימי טען, כי
44 לא הוסת ע"י הנאשם. כמו כן דינו נגזר ל- 6.5 חודשי מאסר, ורק לאחר הפעלת תנאי בן שנה
45 שעמד נגדו, היה עליו לרצות 14.5 חודשי מאסר.
- 46 אשר לעניינו של אדיב אבו רחמה, טען הסנגור, כי הוא שונה מעניינו של הנאשם לחומרה. אדיב
47 הורשע כחבר בוועדת הגדר, הייתה לו תקופת פעילות ארוכה ביותר, בה ארגן את ההמון בשתי
48 קבוצות, אחת לזרוק את האבנים ואחת לחתוך את הגדר, ואף הוא עצמו זרק לעבר החיילים
49 בקבוק מים ודגל. בכך עירב את עצמו במעשה אלימות של ממש.
- 50 הסנגור הפנה לגזר הדין בתיק ביהמ"ש יהודה 1141/10 בעניין אבראהים עמירה, בו לאחר
51 שהורשע הנאשם שם במסגרת הסדר טיעון ביודוי אבנים, הפרת סדר והסתה לקיים הפגנות
52 המוניות, נגזרו עליו במסגרת ההסדר 11 וחצי חודשי מאסר בפועל.

1 לסיכום טענה ההגנה, כי לו ביהמ"ש היה גוזר את דינו של הנאשם לפני שהיה עצור 13 חודשים,
 2 היה עליו להקל עימו מהותית מעונשו של נאגיי תמימי. עם זאת, לטענתה, לאחר שהנאשם כבר
 3 היה נתון 13 חודשים במעצר, עומדות בפני ביהמ"ש שתי אפשרויות. האחת לגזור את עונשו של
 4 הנאשם בהתעלם מתקופת מעצרו, והשנייה להקל עימו ברכיבי ענישה אחרים. ההגנה עתרה להקל
 5 עם הנאשם יחסית לנאגיי תמימי, ולהימנע מהטלת מאסר על תנאי. אם יוטל מאסר על תנאי
 6 ביקשה ההגנה, כי הוא יהיה מידתי ביותר. ההגנה ביקשה עוד, כי תעשה אבחנה בעונש המותנה
 7 שיוטל בגין עבירה של נטילת חלק בתהלוכה ללא רישיון, ביחס לעונש המותנה בגין העבירות
 8 האחרות, או שביהמ"ש אף ימנע מלהטיל תנאי בגין עבירה זו, מאחר ולמיטב ידיעתה, לא נקבעו
 9 באזור תנאים מוגדרים לקבלת רישיון לקיום תהלוכה.

10

11 דיון והכרעה

12

13 המעשים בהם הורשע הנאשם חמורים, ואין צורך להכביר מילים בדבר חומרתם היתירה של
 14 מעשי שידול של צעירים ע"י אדם בוגר, בעל סמכות ומעמד, ליידות אבנים לעבר כוחות הביטחון.
 15 מעשים אלה לא היו ספונטניים, אלא אופיינו בתכנון וסדר, והביאו לפגיעה בשלטון החוק,
 16 ובכוחות הצבא שאמונים על אכיפתו באזור. ברורה גם המסוכנות הרבה שיש במעשים כגון אלה,
 17 וההחמרה הנדרשת בענישה בגינם בהשוואה למידי האבנים מן השורה.

18

19 במקרה דומה בעד"י 1947,2114/10 עניינו של אדיב אבו רחמה, סקר בהרחבה ביהמ"ש לערעורים
 20 את השיקולים לחומרה:

21

22 "...פעילות המערער גם אם אינה פעילות חבלנית כוללת רכיבים לא מבוטלים של
 23 הסתה ועידוד לאלימות אשר הדעת אינה סובלת כי יותרו ... המערער לא הוביל הפגנות
 24 שלום בלתי אלימות, כטענה אשר הושמעה, אלא הסית להתפרעויות של ממש.

25

26 ... פעולותיו של המערער לא היו בבחינת הבעת עמדה תיאורטית או קריאה כללית
 27 המופרחת לאוויר העולם ללא יעוד מוחשי, ואשר עלולה בסיטואציה לא ידועה לעודד
 28 אלימות, אלא במעשים ובאמירות בעלי יעוד מוחשי המכוונים לקהל יעד ברור המוכן
 29 לקלוט את המסר וליישמו באופן מידי, כפי שיוכחו תוצאותיו. בעניין זה יש להדגיש
 30 את מעורבותם של צעירים באותן התפרעויות בהנהגת המערער, תוך ציון כי יש לראות
 בהשפעה על צעירים, אשר מטבעם נתונים יותר להשפעה, נסיבה נוספת לחומרה.

31

32 ...קיימת הבחנה ברורה בין מובילי ההפגנות האלימות ומנהיגיהן לבין המשתתפים מן
 33 השורה. כמו בעניינים רבים אחרים, עיקר מאמצי האכיפה צריכים להיות מופנים כלפי
 34 מחוללי העבירות, העומדים בראשן, בעלי ההשפעה וקובעי הטון.

35

36 ...הכוונת עשרות מפגינים, דרבון חלקים מהם לנהוג באלימות ובכלל זה ביידוי חפצים
 37 כלפי אנשי כוחות הביטחון אינם מעשים של מה בכך. לא זו אף זו, כי המדובר בפעילות
 38 מתמשכת ומאורגנת, שתי נסיבות בעלות משקל משמעותי לבחינת העונש ההולם. ואכן,
 39 אינו דומה מעשה ספונטאני למעשה מחושב, מתוכנן ומאורגן דוגמת ביטויי האלימות
 40 אשר המערער היה בין יוזמיהם. הסתה מתמשכת של קהל רחב לפגוע בכוחות הביטחון
 41 מחייבת תגובה עונשית בלתי מתפשרת...

42

43 ...לטעמי, פגיעה זו אינה מתבטאת דווקא במספר הקורבנות בנפש או בפגיעה הכלכלית
 44 אשר פורטה בחוות הדעת שהוגשה לבית המשפט קמא, אלא בראש ובראשונה בשחיקת
 45 מעמדם של כוחות הביטחון וברמיסה שיטתית של החוק... בהפרות סדר המוניות
 46 שכללו אלימות, זריקת אבנים וחפצים שונים. המערער הינו דמות דומיננטית בפעילות
 47 זו...

48

49 לנוכח תפקידו ומהות מעשי ההסתה שבוצעו על ידו, ראוי המערער לעונש העולה באופן
 50 מובהק על זה של עושי דברו. ואכן, לטעמי, כאן טמון לוז הענישה במקרה הנוכחי.
 51 האינטרס הציבורי מחייב הטלת עונש מאסר ממושך ומרתיע, אשר יעביר מסר חד
 52 משמעי כי התנהגות דוגמת זו של המערער לא תזכה לסבלנות נוספת. כאשר בפנינו אדם
 אשר מזה שנים רבות עוסק בהסתת הרבים לפגיעה בסממנים של שלטון החוק
 ולשחיקת הריבונות, אין מנוס מהטלת עונש מאסר המצוי הרחק מזה של המוטל
 בשגרה על מפרי סדר או מידי אבנים מהשורה, לעיתים קרובות קטינים".

- 1 על אדיב אבו רחמה נגזרו סופו של דבר, בין יתר רכיבי הענישה, 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל.
2
- 3 בעד"י 2599,2600/10 עניינו של עבדאללה אבו רחמה נכתב:
- 4 " גם אם המערער לא פעל בעצמו באלימות, הוא לא בחל בהסתת אחרים לעשות כן.
5 במצב דברים זה, כאשר המערער עיצב את אופי המחאה, אל לו לרוחו בניקיון כפיו
6 ולטעון כי לא נטל חלק במעשי האלימות הקשים המלווים את ההפגנות בכפר בילעין
7 מזה תקופה ארוכה.
- 8 ...יש לתת את הדעת לעובדה כי מדובר בעבירות שבוצעו באופן מאורגן ולא בהתפרצות
9 ספונטאנית של מחאה עממית, כפי שביקשו לציירה. ראינו כי המערער הוא בין אלה
10 אשר חוללו בעבר את ההפגנות תוך השפעה על אחרים, ביניהם קטינים, ארגונים
11 והכוונתם. מעמדו כאחד המנהיגים יוצר אבחנה ברורה בינו ובין יתר המשתתפים מן
12 השורה. על רקע זה יש, אכן, לקבל את הטענה שמדיניות ענישה ראויה מחייבת שעונשו
13 של המערער יעלה על עונשם של המוסתים על ידו, מידי האבנים והמתעמתים עם
14 כוחות הביטחון...
- 15 ...על רקע זה נחוץ לחזור להדגיש כי כאשר עסקינן בעבירות הסתה המכוונות לגרום
16 לאחרים לפעול נגד החוק, יש לתת מקום של בכורה לשיקולי הרתעה אשר יהיו משקל
17 נגד לפעילותו של הנאשם ולמהוויו הפסולים. לקביעה מהותית זו מצטרף הצורך לתת
18 משקל אף לנפוצות העבירה. כאשר מדובר ב"מכת מדינה" של ממש וחדשות לבקרים
19 פורצים עימותים מאורגנים בדומה לדפוס הפעולה אשר המערער היה בין מחולליו, יש
20 מקום להחמרה בענישה לצורך מיגור התופעה..."
- 21 דינו של עבדאללה אבו רחמה נגזר, בין היתר, ל- 16 חודשי מאסר.
22
- 23 האמור לעיל ושיקולי החומרה שפורטו ע"י ביהמ"ש לערעורים בעניינם של הנאשמים האמורים,
24 נכונים גם לעניינו של הנאשם בעניינו. מעשיו של הנאשם פגעו, כאמור, במעמדם של כוחות
25 הביטחון, ונועדו לרמוס ולפגוע בשלטון החוק והאמונים על אכיפתו. זאת בנוסף לסכנה הברורה
26 שטמונה בהסתה לאלימות מאורגנת ובתקיפת חיילים באבנים במסגרת הפרות סדר אלימות.
- 27 עם זאת, יש לציין, כי בעניינם של אדיב ועבדאללה אבו רחמה שקל ביהמ"ש לערעורים לחומרה
28 את העובדה, כי השניים היו חברים ב"ועדת הגדר", זאת לנוכח תפקיד הועדה בארגון הפרות
29 הסדר ועידוד ההשתתפות בהן. עוד יוזכר, כי אדיב אבו רחמה הורשע, בנוסף, במעשה אלימות
30 בדמות יידוי חפצים לעבר כוחות הביטחון. אשר לעבדאללה אבו רחמה, נשקלה לחומרה גם
31 העובדה, כי העבירות בהן הורשע, נעברו לאחר שהפר תנאי שחרור שנקבעו בהחלטת ביהמ"ש
32 בתיק אחר בעניינו.
- 33 לאחר שבחנתי את טענת התביעה, לפיה קיים שוני מהותי בין עניינם של אדיב ועבדאללה אבו
34 רחמה לבין עניינו של הנאשם, מאחר שהראשונים הורשעו בהסתה בלבד, בעוד שהנאשם הורשע
35 בעבירת שידול החמורה יותר, לא מצאתי כי יש לטענה זו אחיזה של ממש בקביעות העובדתיות
36 שעולות מפסקי הדין האמורים. הן בעניינו של אדיב אבו רחמה והן בעניינו של עבדאללה אבו
37 רחמה עלה, כי בעקבות דברי ההסתה של הנאשמים התרחשו מעשי אלימות ויידוי אבנים שיוחסו
38 להסתה זו. אפשרות הרשעתם בעבירת שידול לא נבחנה כלל, מאחר שזו לא יוחסה להם בכתבי
39 האישום לכתחילה.
- 40 להלן אפנה לחלק מהאמירות בפסקי הדין האמורים, המצביעות על ההתרחשויות שאירעו
41 בעקבות מעשי ההסתה של אדיב ועבדאללה אבו רחמה:
- 42 "פעולותיו של המערער... במעשים ובאמירות בעלי יעוד מוחשי המכוונים לקהל יעד
43 ברור המוכן לקלוט את המסר וליישמו באופן מידי, כפי שיוכיחו תוצאותיו. בעניין זה
44 יש להדגיש את מעורבותם של צעירים באותן התפרעויות בהנהגת המערער, תוך ציון כי
45 יש לראות בהשפעה על צעירים, אשר מטבעם נתונים יותר להשפעה, נסיבה נוספת
46 לחומרה.
- 47 ... ביטויי האלימות אשר המערער היה בין יוזמיהם.
48 ... בהפרות סדר המוניות שכללו אלימות, זריקת אבנים וחפצים שונים. המערער הינו
49 דמות דומיננטית בפעילות זו.

- 1 ... לנוכח תפקידו ומהות מעשי ההסתה שבוצעו על ידו, ראוי המערער לעונש העולה
2 באופן מובהק על זה של עושי דברו" (עניינו של אדיב אבו רחמה).
- 3 " ... במצב דברים זה, כאשר המערער עיצב את אופי המחאה, אל לו לרחוץ בניקיון כפיו
4 ולטעון כי לא נטל חלק במעשי האלימות הקשים המלווים את ההפגנות בכפר בילעין
5 מזה תקופה ארוכה.
- 6 ... המערער הוא בין אלה אשר חוללו בעבר את ההפגנות תוך השפעה על אחרים, ביניהם
7 קטינים, ארגונים והכוונתם... על רקע זה יש, אכן, לקבל את הטענה שמדיניות ענישה
8 ראויה מחייבת שעונשו של המערער יעלה על עונשם של המוסתים על ידו, מידי
9 האבנים והמתעמתים עם כוחות הביטחון.
- 10 ... וחדשות לבקרים פורצים עימותים מאורגנים בדומה לדפוס הפעולה אשר המערער
11 היה בין מחולליו" (עניינו של עבדאללה אבו רחמה).
- 12 נוכח האמור, לא מצאתי כי מהותית קיים פער עובדתי ממשי בין חומרת מעשי ההסתה בהם
13 הורשעו אדיב ועבדאללה אבו רחמה לחומרת מעשי השידול בהם הורשע הנאשם. לעניין זה לא
14 הכותרת של סעיף העבירה בה הורשע הנאשם היא המכריעה, אלא העובדות העולות מההרשעה.
- 15 אשר לשאר הפסיקה אליה הפנו הצדדים:
- 16 בעד"י 225/01 בעניינו של סמחאן, אליו הפנתה התביעה, ושנדון בין היתר ל- 20 חודשי מאסר
17 בפועל, הורשע הנאשם בנוסף, ובשונה מעניינו, בידוי אבנים של ממש.
- 18 אשר לגזר הדין בתיק בימ"ש יהודה 1726/12 בעניינו של גואברה, בו נגזרו בגין 5 הזדמנויות של
19 יידוי אבנים לעבר כלי רכב צבאיים 9 חודשי מאסר בפועל, לא מצאתי כי בנסיבות העניין יש לו
20 נגיעה לעניינו.
- 21 עוד יוער, כי לא מצאתי שגזר דינו של עומר דאר איוב תמימי רלוונטי לענישתו של הנאשם. לא
22 נמצא כי עומר תמימי הוסת או שודל ע"י הנאשם, והוא אף טען ההיפך. נוסף על כך, אין לקרוא
23 את גזר דינו באופן שביקשה התביעה, לפיו נגזרו עליו 14.5 חודשי מאסר בפועל, מאחר שעונש זה
24 כולל רכיב של מאסר מותנה בן שנה שהופעל.
- 25 בתיק בימ"ש יהודה 1141/10 בעניין אבראהים עמידה, אליו הפנה הסנגור, הורשע הנאשם שם
26 בכך, כי שימש חבר בוועדת הגדר, במסגרתה ארגן עם אחרים אסיפות ותהלוכות שמטרתן להפר
27 את הסדר ולידות אבנים לעבר כוחות הביטחון. במהלך האירועים אף יידה אבנים בעצמו לעבר
28 כוחות הביטחון. על הנאשם שם נגזרו 11.5 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 9000 ש"ח. עם זאת,
29 מגזר דינו של הנאשם שם לא עולה, כי הורשע בשידול או בהסתה ישירה ליידוי אבנים.
- 30 לנוכח האמור לעיל, ובכלל זה הפסיקה שנסקרה, ולאחר שהבאתי בחשבון את נסיבות החומרה
31 שהיו בעניינם של אדיב ועבדאללה אבו רחמה, ולא התקיימו בעניינו של הנאשם (דהיינו, חברותם
32 של השניים בוועדת הגדר, יידוי חפצים לעבר כוחות הצבא ע"י אדיב אבו רחמה, והפרת תנאי
33 שחרור ע"י עבדאללה אבו רחמה), מצאתי כי העונש הראוי לנאשם נע בין 14 ל- 18 חודשי מאסר
34 בפועל.
- 35 עם זאת, נסיבה מרכזית שיש להביא בחשבון לעניין זה, היא גזר דינו של שותפו של הנאשם, נאגי
36 תמימי, בתיק בימ"ש יהודה 1955/11. יש לציין, כי נאגי תמימי אמנם הורשע בעבירת הסתה
37 בלבד, אולם העובדות בהן הורשע כוללות את העובדות שיוחסו לנאשם לכתחילה, ושחלקן זוכה.
- 38 נאגי תמימי הורשע בכך, שהחל מינואר 2010 ועד סמוך למעצרו במרץ 2011 (תקופה ארוכה מזו
39 שבה הורשע הנאשם), שימש בימי שישי יחד עם הנאשם, כמארגן, אחראי, מסית ומוציא לפועל של
40 הפרות סדר והפגנות אלימות בכפר נבי צאלח.
- 41 על פי העובדות בהן הורשע נאגי, השניים נהגו לכנס את צעירי הכפר וצעירים מכפרים סמוכים,
42 ולחלק אותם למספר קבוצות, כשלכל קבוצה ניתן תפקיד אחר כחלק מההפגנות האלימות בכפר
43 נבי צאלח. הם תדרכו את הקבוצות במשך ימי השבוע בבניין מועצת הכפר. בהרשעתו של נאגי
44 פורטו תפקידי הקבוצות השונות, ובהם חסימת צירי תנועה, משיכת כוחות הביטחון למארבים,
45 יידוי אבנים הן באמצעות קלע ורוגטקה, איסוף נפלים של רימוני גז והשלכתם לעבר כוחות
46 הביטחון, ואף יידוי אבנים לעבר רכבים ישראלים.
- 47 עוד צוין שם, כי השניים נהגו לחלק רעלות לכיסויי פנים, שימשו את הקבוצות בעת ידוי
48 האבנים, כדי להסתיר את זהותם מכוחות הביטחון.

- 1 נאגי הורשע, כי בתחילה ארגן תהלוכת "שלום", לכאורה ללא אלימות, וכאשר התהלוכה הגיעה
2 בסמוך לכוחות הביטחון, היא הסתובבה וחזרה על עקבותיה, ובכך למעשה ניתן האות לקבוצות
3 שפורטו לעיל, ותודרכו, להתחיל בהפרות סדר המוניות ויידוי אבנים לעבר כוחות הביטחון.
4 עוד צוין בהרשעתו של נאגי, כי במקביל נהגו הוא והנאשם לעלות לגגות הבתים הכי גבוהים
5 במרכז הכפר, לתצפת על המתרחש, להסית, להכווין ולהזהיר את הקבוצות שפורטו לעיל
6 באמצעות הטלפונים הניידים שברשותם.
7 לאחר ההפגנות נהג נאגי להגיע לביתו של הנאשם ביחד עם פעילים נוספים, שם דנו בהוראות
8 שחילקו לצעירי הכפר, וכתבו דו"ח לעניין הפעילות שבוצעה במהלך ההפגנות.
9
- 10 מכאן עולה, כי במסגרת ההסדר בו הודה נאגי תמימי, נכללו עובדות מחמירות, שהנאשם לא
11 הורשע בהן. אשר לטענת התביעה, כי קיים הבדל מהותי בין השניים לחובתו של הנאשם, מאחר
12 שנאגי הורשע אך בעבירת הסתה, בעוד שהנאשם הורשע בשידול - לא מצאתי לקבלה, מהטעם
13 הברור, כי הדין צריך להיגזר על פי העובדות העולות מההרשעה, ולא דווקא על פי הכותרת
14 המשפטית שניתנה להן בהסדר טיעון. בעניין זה אפנה לע"פ 1401/93 בעניין אלסגדיה, שם נקבע
15 כי בבחינת הכלל של אחידות הענישה יכריעו הקביעות העובדתיות המהותיות, ולא כותרות
16 שנולדו בעקבות הסדרי טיעון:
- 17 **"...השניים האחרים הורשעו אמנם בניסיון לבצע את העבירה של עסקה בסם מסוכן**
18 **ויבואו לישראל, ואילו המערער בענייניו הורשע על העבירה המושלמת. אולם, שוני זה**
19 **הוא מלאכותי ותולדה של עסקת טיעון. בפועל ועל פי המוכח, אלה וגם זה היו מעורבים**
20 **באותה עסקה ובאותה מידה... כשאלה הם פני הדברים, מוצאים אנו את המערער ואת**
21 **דדון באותו מישור בביצוע העבירות הנ"ל."**
- 22 על נאגי תמימי נגזרו במסגרת הסדר טיעון שהוצג בפניי, 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל, מאסר
23 מותנה וקנס בסך 10,000 ש"ח. זאת לאחר שצינתי כי:
- 24 **"אמנם העונש המוצע ע"י הצדדים מקל עם הנאשם ומצוי ברף הנמוך של הענישה. עם**
25 **זאת, לזכותו של הנאשם הבאתי בחשבון את הודאתו באשמה, אשר יש בה שיקול**
26 **מסוים לקולא. יש לציין כי שיקול זה לא עמד בפני בית המשפט בעניינם של אדיב אבו**
27 **רחמה ועבדאללה אבו רחמה שהוזכרו לעיל.**
- 28 לאור האמור, כמו גם לאור הכלל לפיו בית המשפט יכבד ככלל הסדר טיעון ויחרוג
29 מהעונש המוצע רק כשהוא סוטה במידה קיצונית מרמת הענישה הנוהגת, החלטתי
30 סופו של דבר לכבד את ההסדר."
- 31 מקביעותיי אלה במסגרת הסדר הטיעון של נאגי תמימי עולה, כי לו היה הנאשם מורשע בכלל
32 העובדות בהן הורשע נאגי תמימי, היה מקום לעתירת התביעה לענישה מחמירה יותר עם הנאשם.
33 אך אין זה מצב הדברים בענייניו, והנאשם זוכה מחלק מעובדות כתב האישום המקורי.
34
- 35 אשר לעקרון אחידות הענישה נכתב בע"פ 419/81 בעניין פייביש ע"י כב' השופט שילה:
36
- 37 **"כל בית-משפט מצווה לשמור על עקרון אחידות הענישה, כלומר, לדאוג לכך, שבגין**
38 **עבירה פלוגית לא יקבל עבריין אחד עונש שונה במידה משמעותית מהעונש, המוטל על**
39 **עבריין אחר בגין עבירה דומה, כשיתר הנסיבות, המשפיעות על שיקולי בית המשפט**
40 **בבואו לגזור עונש, דומות הן. ...**
- 41 **טענה של הפרת עקרון אחידות הענישה אינה אלא טענה, שנעשה אי-צדק לציבור, על-**
42 **ידי כך שנוצר הרושם, שבידי בית המשפט איפה ואיפה, ורושם זה עלול לחתור תחת**
43 **אמון הציבור במערכת השיפוט. מובן, שטענה כזאת חייבת להיבדק היטב, וזאת ללא**
44 **קשר לשאלה, אם ראוי היה המערער לגופו של עניין לעונש קל יותר או לא. אדרבא,**
45 **תחומו של עקרון אחידות הענישה רק מתחיל במקום שתחומו של "נותן לרשע רק**
46 **כרשעתו" מסתיים. שאילו בא אתה לידי מסקנה, שבנסיבות העניין הכבידו את העונש**
47 **על המערער, הרי חייב אתה להקל עליו ללא כל פנייה לשיקולים אחרים.**
- 48 עקרון אחידות העונשים חל אפוא רק אחרי שרואה אתה, כי אמנם - לאור מהות
49 העבירה ושיקולי הענישה הנדרשים - לא נגרם לעבריין כל עוול במידת העונש, שהושת
50 עליו, אך אולי נגרמה תחושת אי-צדק לציבור. במקרה כזה יש לברר את פרטי הטענה

1 ולבדוק, אם הפער בענישה עלול לגרום לתחושה כזו. מוצא אתה שאמנם כן הדבר, יש
2 להפחית את העונש של המערער, וזאת מתוך ידיעה ברורה, שהוא יוצא נשכר ומקבל
3 עונש פחות מזה שהוא ראוי לו, ואילו הציבור יוצא מפסיד מכך שלא מוצה הדין עם
4 עבריין פלוני, אך הפסדו של הציבור יוצא בשכרו, שנמנעת ממנו הרגשת אי-צדק,
5 היכולה לנקר במוחו כיתוש, ועלולה אף, ברבות הימים, להביא לערעור אמונו במערכת
6 המשפט והצדק".

7
8 ובע"פ 462/89 בעניין ג'בארה נכתב:

10 "הבסיס הרעיוני לעקרון חשוב זה מצוי בפסק דינו של המשנה לנשיא, השופט אלון,
11 בפסק הדין בע"פ 359-344/81 מדינת ישראל נ' סגל וא ח' וערעור שכנגד, פ"ד לה (4)
12 313, 329 וזו ההלכה שנקבעה באותו פסק דין -

13 "עונש שמוטל על עבריין צריך שייראה צודק שיתקבל כצודק בעיני הציבור, ומוכן אני
14 להוסיף ולומר שצריך שייראה כצודק אף בעיני העבריין - הנאשם עצמו. הרגשת הצדק
15 הטבעית התמימה מתקוממת גם נגד העובדה, ששני עבריינים השווים בעבירותיהם,
16 יישאו עונשים שונים במידה ניכרת, מכאן עקרון אחידות העונשים..."

17 מידת הצדק מתקוממת נגד ענישה אשר מחמירה עם האחד ומקלה עם האחר,
18 כשהשניים חטאו באותה מידה". בסיס רעיוני זה לעקרון האמור מצא את ביטויו גם
19 בפסק דינו של הנשיא שמגר בע"פ 142/87 קירשבוים נ' מדינת ישראל, פ"ד מב (1) 859,
20 862 לאמור:

21 הטיית חסד בלתי מוסברת לנאשם אחד, שהיא חריגה בהשוואה לטיפול בנאשמים
22 אחרים הקשורים לאותה פרשה ואשר מידת מעורבותם אינה פחותה משלו, עלולה
23 לערער את האמון בכך שמופעל שיקול דעת נכון ונבון, ולפגוע באינטרס הציבורי".

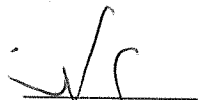
24 אשר למשקלו של כלל אחידות הענישה נכתב בעניין גבארה, כי:

25 "השופט קדמי, בע"פ 657/88, 603/88, 493/88, 8/89 74/89 (טרם פורסם), סכם
26 ההלכה ודרך יישומה בצורה קולעת לאמור: "ב"כ המערערים מתייחסים אל העיקרון
27 בדבר אחידות העונשים כאל עקרון הקובע כלל מכני המבטא נוסחה חשבונית ולא היא.
28 אין המדובר בכלל האומר כי משהוטל עונש מאסר על אחד מחבורת קושרים - שומה על
29 בתי המשפט לראות בעונש זה, כמות שהוא, סרגל חישוב לקביעת עונשם של הקושרים
30 האחרים, מבלי לתת את הדעת לקיומם של גורמים מיוחדים שהביאו להקלה בעונשו
31 ותוך התעלמות מגורמים אישיים שתרמו גם הם את תרומתם בהקשר זה. אין להתעלם
32 בעניין זה, לא מקיומה של עסקת טיעון המצריכה הקלה בעונש, ואף לא מקיומו של
33 סבל אישי המצדיק הליכה לקראת הנאשם".

34 לנוכח האמור מצאתי, כי עונשו של נאגי תמימי, אשר הורשע בעובדות חמורות מהנאשם, אף
35 שניתן בהסדר טיעון, מהווה נסיבה שיש להביאה בחשבון שיקולי הענישה ואחידות הענישה.
36 נסיבה זו אינה יכולה להתיישב עם עתירתה של התביעה לעונש חמור משמעותית בעניינו של
37 הנאשם. גם לאחר הסדר טיעון יש לקיים, כאמור, יחס מידתי וסביר בין עונשם של שותפים. אי
38 לכך, העונש שהציגה התביעה בעניינו של נאגי תמימי, ושאושר בביהמ"ש, מהווה שיקול מהותי
39 בתחימת עונשו של הנאשם.

40 עם זאת, לא מצאתי לקבל את טענת הסנגור, כי בהכרח ובכל מקרה צריך עונשו של הנאשם להיות
41 נמוך מזה של שותפו נאגי. כאמור, אף שההסדר בעניינו של נאגי תמימי התקבל ע"י ביהמ"ש,
42 נקבע כי הוא מצוי ברף הנמוך מאוד של הענישה. בנסיבות אלה, אין זה מתחייב כי עונשו של
43 הנאשם ייגזר אחת לאחת מעונשו של שותפו, שנדון בהסדר טיעון מקל מאוד. יחד עם זאת,
44 מתחייב כי יתקיים יחס סביר ומתקבל על הדעת בין השניים, בהתחשב בנסיבות ועובדות
45 הרשעתם. לעניין זה, ביישומו של כלל אחידות הענישה תכריע, כאמור, מידת הצדק ותחושת
46 הצדק. אלה הביאו אותי במקרה דנן, שלא להשיב את הנאשם לריצוי עונש מאסר נוסף, אך מאידך
47 לא הביאו לקביעה כי תקופת המעצר בה היה נתון הנאשם עולה על העונש הראוי לו. כאמור,
48 תקופת מעצר זו מצויה דווקא מעט מתחת לרף הענישה שהיה ראוי ככלל לנאשם בגין מעשיו, ואך
49 השיקול של אחידות הענישה ותחושת הצדק בהשוואה לעניינו של נאגי תמימי הובילו להחלטה
50 שלא להשיב את הנאשם למאסר נוסף. במובן זה ישומו של כלל אחידות הענישה הוא מידתי, עד

- 1 למידה בה תחושת הצדק מסופקת, אך אין בו להביא לכרסום מעבר לנדרש בעונשו הראוי של
2 הנאשם, שאז ימצא האינטרס הציבורי נפגע מעבר לנדרש.
3
- 4 מצאתי, כי שיקול נוסף לקולא קיים במידת מה במחדלי חקירה מסוימים שנמצאו במקרה דנן,
5 דוגמת התייעוד הלקוי של חקירתו של עוודי תמימי, ובעובדה, כי הנאשם עמד מול כתב אישום
6 החמור מכפי שהורשע, ושנסמך על הפללתו של אסלאם דאר איוב, בה נמצאו סתירות מהותיות
7 ועדויות שמיעה. צודק הסנגור, כי עובדות אלה כולן, היו בפני התביעה, עת ניסחה והגישה את כתב
8 האישום נגד הנאשם.
9
- 10 עוד שקלתי לקולא את עברו הנקי של הנאשם.
11
- 12 סופו של דבר, מצאתי, כאמור, כי העונש הראוי לנאשם לאור חומרת העבירות, היקף המעשים
13 בהם הורשע, ורמת הענישה במקרים אחרים, עמד לכתחילה על 14-18 חודשי מאסר. עם זאת,
14 לנוכח השיקול הנוסף שיש להביא - עונשו של שותפו נאג'י, שהורשע בהיקף מעשים רב ממנו - כמו
15 גם לאור הנסיבות הנוספות שהוזכרו לקולא בדבר מחדלי חקירה מסוימים ועברו הנקי של
16 הנאשם, החלטתי בנסיבות אלה, כי אין מקום להשיב את הנאשם לריצוי עונש מאסר נוסף מעבר
17 למעצר בן 13 חודשים בו היה נתון. כמו כן מצאתי לערוך איזון נוסף בין עונשם של הנאשם ונאג'י
18 בסכום הקנס שייגזר לנאשם.
19
- 20 אשר לעונש המותנה שיוטל על הנאשם, מצאתי כי יש מקום לאבחן בתנאי שיוטל בגין מעשי
21 השידול של הנאשם ליידוי אבנים והפרת הסדר לזה שיוטל בגין ארגון ונטילת חלק בהפגנות ללא
22 רישיון.
23
24
- 25 אי לכך, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:
26
- 27 א. 30 חודשי מאסר, מהם יהיו 13 חודשי מעצרו כמאסר בפועל, אותו ריצה כבר הנאשם,
28 והיתרה בת 17 החודשים תהא על תנאי, שבמשך 5 שנים מהיום לא יעבור הנאשם עבירה
29 של הסתה או שידול, סיוע, ניסיון או עבירה מושלמת של יידוי אבנים או פעילות נגד
30 הסדר הציבורי, שאינה אך ארגון ונטילת חלק בתהלוכות ללא רישיון.
31 ב. חודשיים מאסר על תנאי שבמשך שנתיים מהיום לא יעבור הנאשם עבירה של ארגון או
32 נטילת חלק בתהלוכה ללא רישיון.
33 ג. קנס בסך 7,000 ש"ח, אשר יחולט מההפקדה אותה הפקיד הנאשם. היתרה תושב
34 לנאשם.
35
36
37
- 38 זכות ערעור תוך 30 יום.
39
- 40 ניתן והודע היום, 29/05/12, בפומבי ובמעמד הצדדים.
41
42
43

שופטת